

Industrins lönekostnader internationellt

– EN GENOMGÅNG
AV OLIKA KÄLLOR

Förord

För både arbetsgivare och fackliga organisationer är det av intresse att analysera hur svenska arbetskraftskostnader utvecklar sig i förhållande till motsvarande kostnader i andra länder. Jämförelser av kostnadsnivåer och ökningstakter används ibland också i argumentationen i samband med avtalsrörelser. Samtidigt är det viktigt att ha i åtanke att jämförelser av denna typ är behäftade med betydande osäkerhet och att olika källor och beräkningsmetoder ger varierande resultat.

I denna rapport presenterar vi uppgifter från ett antal källor. Syftet är att ge läsaren möjlighet att lättillgängligt ta del av den internationella statistik som finns. Detta för att kunna göra egna bedömningar och jämförelser källorna emellan. När inget annat anges avser uppgifterna samtliga anställda inom tillverkningsindustri.

Några av våra slutsatser utifrån uppgifterna i rapporten är att arbetskraftskostnaderna i Sverige ökat snabbare än kostnaderna i euroområdet och flera OECD-länder till och med 2008. Vi kan även konstatera att uppgifterna för 2009 är svårtolkade på grund av att statistiken påverkas på varierande sätt av olika krisåtgärder runt om i världen.

Rapporten är författad inom Teknikföretagen av Robert Tenselius i samarbete med Anders Rune och Bengt Lindqvist.

Stockholm i mars 2010

Anders Rune
Chefekonom

Rapporten i korthet

- Olika källor till arbetskraftskostnader internationellt skiljer sig väsentligt åt. Jämförelser av arbetskraftskostnader i olika länder bör alltså genomföras och tolkas med viss försiktighet.
- Utifrån flera källor kan vi konstatera att arbetskraftskostnadernas ökningstakt i Sverige till och med 2008 varit högre än den varit i euroområdet och i flera OECD-länder.
- Krisåtgärder i olika länder innebär att statistiken för 2009 är svårtolkad. Permitteringslönesystem bidrar exempelvis till att kostnad per timme ökat kraftig i vissa länder, vilket inte stämmer med den långsiktiga trenden.
- Den svenska arbetskraftskostnadsnivån både för arbetare och samtliga anställda ligger på en medelnivå vid jämförelse med euro- och OECD-länderna.

Innehåll

Rapporten i korthet.....	2
Ökning av arbetskostnad inom tillverkningsindustri.....	5
Ökningstakten varierar beroende på källa	5
Högre ökningstakt i Sverige än i flera viktiga konkurrentländer	7
Krisåtgärder bidrar till att utvecklingen i Europa 2009 är svårtolkad.....	8
Sjunkande eller oförändrade kostnader i flera länder	9
Arbetskraftskostnadsnivå inom tillverkningsindustri.....	11
Kostnadsnivåer i Sverige och omvärlden skiljer sig åt beroende på källa	11
Effekterna av finanskrisen måste beaktas vid kostnadsjämförelser	13
Sverige är på en medelnivå vid bedömning av kostnad februari 2010.....	14
Bilagor	17
Förteckning över bilagor.....	17
Bilaga 1-4: Utveckling av arbetskraftskostnad 1998-2008	18
Bilaga 5-7: Utveckling av arbetskraftskostnad 2009.....	26
Bilaga 8: Prognos för utveckling av arbetskraftskostnad	29
Bilaga 9-12: Arbetskraftskostnad per timme, nivåer	30

Ökning av arbetskostnad inom tillverkningsindustri

Ökningstakten varierar beroende på källa

Jämförelser av arbetskraftskostnaders ökningstakt internationellt är vanliga i samband med avtalsförhandlingar. Denna typ av analys brukar syfta till att säkerställa att svenska arbetskraftskostnadsökningar inte försämrar landets konkurrenskraft i förhållande till viktiga konkurrentländer – men även till att argumentera för egna avtalskrav så som europaormen ”I takt med Europa”. Beroende på vilka källor och vilken metod man utgår ifrån varierar resultatet av analyserna. I det följande studerar vi källor som är vanliga att utgå ifrån vid analys av arbetskraftskostnadsökningar internationellt, vilka är listade nedan.¹

- Eurostat – Labor Cost Index (LCI)
- OECD – Main Economic Indicators (MEI)
- Eurostat – Nationalräkenskaper
- OECD – Structural Analysis Database (STAN)

Skillnaderna är förhållandevis stora mellan olika källor. Uppgifter för ett visst land och år kan skilja sig kraftigt mellan de olika källorna. Speciellt uppgifterna för 2009 framstår som osäkra när man betraktar flera källor. Kostnadsutveckling över perioder av flera år är däremot mer likartad källorna emellan. En viktig slutsats är ändå att denna typ av analyser bör göras med försiktighet och med ett sinne för vad som är rimligt och rättvisande.

Labor Cost Index ger en rimlig bild av utvecklingen enligt oss

Eurostats Labor Cost Index (LCI) bygger på obligatoriskt uppgiftslämnande och rapporteringen följer en väl definierad metod. Därmed består LCI av kompletta indexserier med kvartals- och årsdata för ökningstakten av både total arbetskraftskostnad och lön för EU-länderna.

¹ Analys kan även göras utifrån uppgifter från nationella statistikmyndigheter. För några av våra konkurrentländer rekommenderar vi Danmarks statistik (www.dst.dk), Statistikcentralen (www.stat.fi), Statistisk sentralbyrå (www.ssb.no), Statistisches Bundesamt Deutschland (www.destat.de) och Bureau of Labor Statistics (www.bls.gov). Givetvis kan uppgifter även hämtas från Statistiska centralbyrån (www.scb.se) för Sveriges del.

För svensk del baseras uppgifterna på konjunkturlönestatistiken. Vissa justeringar görs av dessa uppgifter för att passa definitionen av LCI. Sammantaget bedömer vi att LCI är en jämförelsevis tillförlitlig källa. Bilagorna 1 och 5 redovisar arbetskraftskostnadsutveckling inom tillverkningsindustri enligt LCI för perioden 1998 till 2008 respektive 2009.

OECD Main Economic Indicators är ett alternativ till Labor Cost Index

En annan källa som ibland används för internationella jämförelser är OECD Main Economic Indicators (MEI). För att tillhandahålla aktuella ökningstakter till denna källa utgår OECD från nationell statistik och kombinerar uppgifterna med egna beräkningar och prognoser. Från MEI kan endast löneökningstakt erhållas och inte ökning av total arbetskraftskostnad. Det bör även noteras Main Economic Indicators inte harmoniserar mellan länder eftersom definitionerna skiljer sig åt länderna emellan.

Vår uppfattning är att Eurostats Labor Cost Index i första hand bör användas för att studera arbetskraftskostnadsutveckling. OECD Main Economic Indicators kan däremot vara ett alternativ när uppgifter inte finns i LCI, men uppgifterna bör användas varsamt. Skillnaden mellan MEI och LCI uppgår ibland till flera procentenheter för enskilda tidpunkter medan utvecklingen över flera år bättre överensstämmer. Data från OECD Main Economic Indicators redovisas i bilagorna 2 och 6.

Nationalräkenskaper är en alternativ källa vid analys av kostnadsökningar

En komponent som ingår i nationalräkenskaper är arbetskraftskostnad. Därtill kan arbetade timmar och antal anställda erhållas från nationalräkenskaper. Utifrån dessa uppgifter kan kostnad per timme eller anställd samt förändring över tid beräknas. Eurostat tillhandahåller dessa uppgifter för EU-länderna och är alltså ett alternativ när man studerar arbetskraftskostnadsutveckling. Dock bör man ha i åtanke att det är nationalräkenskapsaggregat man studerar. Uppgifter kan alltså skilja sig från andra källor. Vissa korrigeringar görs exempelvis eftersom nationalräkenskaper ska följa FN:s rekommendationer. Att serier med stora tal divideras vid denna typ av kalkyler, varefter förändringstakt beräknas, innebär också att resultatet blir behäftat med stor osäkerhet.

För länder som inte är EU-medlemmar är OECD Structural Analysis Database (STAN) ett alternativ. STAN innehåller allehanda serier som baseras på nationalräkenskaper. Överensstämmelsen mellan kostnadsutveckling enligt STAN och Eurostats nationalräkenskaper är därför god för de länder som kan analyseras enligt dessa båda källor. Skillnaden mellan nationalräkenskapsuppgifter och data från exempelvis Eurostats Labor Cost Index är samtidigt stor för enskilda länder och år. För längre tidsperioder ger nationalräkenskaperna däremot mer rimliga ökningstakter. Bilaga 3 och 7 innehåller uppgifter om arbetskraftskostnadsutveckling enligt Eurostats nationalräkenskaper och bilaga 4 innehåller motsvarande uppgifter från STAN.

Högre ökningstakt i Sverige än i flera viktiga konkurrentländer

I följande avsnitt diskuterar vi kostnadsutvecklingen i lokal valuta utifrån Eurostats Labor Cost Index eftersom vi anser att det är den källa som hittills gett den mest relevanta beskrivningen av utvecklingen inom EU.² För några länder kompletterar vi även med uppgifter från OECD. Vi rekommenderar samtidigt läsaren att bilda sig en egen uppfattning genom att granska rapportens bilagor.

NÅGOT HÖGRE KOSTNADSÖKNINGAR I SVERIGE ÄN I EUROOMRÅDET UNDER SENARE ÅR

Arbetskraftskostnadsökning per timme inom tillverkningsindustri (årlig procentuell förändring)

	CAGR* 2003-2008	CAGR* 1998-2008
Norge	4,7	5,0
Spanien	4,3	4,4
Storbritannien	4,3	4,5
Italien	3,5	3,1
Finland	3,4	4,0
Frankrike	3,4	3,3
Danmark	3,3	3,7
Sverige	3,2	3,6
Belgien	3,1	3,1
Nederländerna	3,1	3,8
Tyskland	2,1	2,5
Euroområdet (16 länder)	3,1	3,2
EU (27 länder)	3,6	3,8

Källa: Eurostat Labor Cost Index (LCI), bearbetning Teknikföretagen

* CAGR är genomsnittlig årlig procentuell förändring under den aktuella perioden.

Enligt LCI har arbetskraftskostnaderna inom tillverkningsindustri i Sverige ökat med 3,2 procent i genomsnitt under femårsperioden 2003-2008. Under motsvarande period var ökningstakten i euroområdet i genomsnitt 3,1 procent. Begränsade kostnadsökningar i Tyskland har bidragit till detta medan ökningstakten i Frankrike och Italien varit något högre än i Sverige under perioden. Skillnaden mellan Sverige och euroområdet är ännu större när man tittar på tioårsperioden 1998-2008. LCI indikerar även att arbetskraftskostnaderna i de övriga nordiska länderna ökat något snabbare än i Sverige.

I OECD-området har löneökningstakten varit 2,8 procent per år under femårsperioden 2003-2008. Detta enligt OECD Main Economic Indicators (MEI) som alltså redovisar löneökningar och inte ökning av totala arbetskraftskostnader. Även om statistiken är osäker indikerar uppgifterna att löneökningstakten inom OECD-området varit några tiondedels procentenheter lägre per år än i Sverige. Lägre löneökningstakt i både Japan och USA har bidragit till detta.

² Den totala arbetskraftskostnadsutvecklingen inom tillverkningsindustri för samtliga anställda är vad som presenteras och analyseras när inget annat anges.

HÖGRE LÖNEÖKNINGAR I SVERIGE ÄN I FLERA OECD-LÄNDER 2003-2008

Utveckling av lön per timme inom tillverkningsindustri i lokal valuta (årlig procentuell förändring)

	CAGR* 2003-2008	CAGR* 1998-2008
Mexico	5,3	8,6
Sydkorea	5,2	7,6
Sverige	3,2	3,1
Canada	2,5	2,3
USA	2,4	2,8
Japan	0,7	0,6
OECD	2,8	3,3

Källa: OECD Main Economic Indicators (MEI), bearbetning Teknikföretagen

* CAGR är genomsnittlig årlig procentuell förändring under den aktuella perioden.

I östra Europa och på andra växande marknader har arbetskraftskostnaderna ökat betydligt snabbare än i Sverige. Dessa områden har genomgått en upphinnarprocess där både produktivitetsnivå och kostnadsnivå ökat. Därmed har löneökningstakten i de nya EU-länderna varit omkring 10 procent per år i genomsnitt under perioden 2003 till 2008. På grund av överhettningen i Baltikum ökade lönerna där med 15 till 20 procent per år under perioden.

Krisåtgärder bidrar till att utvecklingen i Europa 2009 är svårtolkad

För att hantera effekterna av den ekonomiska krisen har åtgärder av varierande karaktär vidtagits runt om i världen. Permitteringslönesystem är exempelvis vanliga i flera europeiska länder. Syftet är att minska arbetstid och företagens kostnad för att på så sätt kunna behålla personal vid företagen trots begränsad efterfrågan.

KRAFTIGT VARIERANDE KOSTNADSUTVECKLING UNDER 2009 ENLGT LABOR COST INDEX

Arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustri i lokal valuta (årstakt i procent)

	2009*
Tyskland	9,9
Finland	8,5
Spanien	6,1
Belgien	5,6
Norge	5,5
Italien	4,7
Sverige	3,7
Danmark	3,0
Nederländerna	2,0
Storbritannien	1,6
Frankrike	0,1
Euroområdet (16 länder)	6,1
EU (27 länder)	5,4

Källa: Eurostat Labor Cost Index (LCI), bearbetning Teknikföretagen

* Tabellen visar genomsnittsvärden för procentuell förändring i årstakt under de tre första kvartalen 2009.

Ofta minskas arbetstiden mer än företagens arbetskraftskostnad vilket leder till att kostnaden per arbetad timme stiger. Konstruktionerna ser olika ut i olika länder vilket bidrar till att ökningstakten är väldigt hög i vissa länder medan den är betydligt lägre på andra håll. Krisåtgärder är samtidigt av mer tillfällig natur vilket innebär att kostnadsutveckling för 2009 enligt LCI inte kan användas för att studera den trendmässiga utvecklingen.

MINSKAD ARBETSKRAFTSKOSTNAD PER ANSTÄLLD I TYSKLAND PGA KORTTIDSARBETE

Förändring av arbetskraftskostnad per anställd i Tyskland räknat i lokal valuta (procent)

	Utveckling per anställd i Tyskland under 2009
Eurostats nationalräkenskaper (tillverkningsindustri)	-3,0
Prognos enl. OECD (privat sektor)	-1,1

Källa: Eurostat Nationalräkenskaper och OECD Economic Outlook, bearbetning Teknikföretagen

Korttidsarbete (*Kurzarbeit*) i Tyskland är det mest omfattande systemet med permitteringslöner. Arbetstiden minskas genom systemet samtidigt som stat och företag gemensamt kompenserar den anställda under icke arbetad tid. På grund av detta uppvisar Tyskland den högsta löneökningstakten per timme bland de europeiska länderna. Att permitteringslönerna snedvrider bilden av den trendmässiga utvecklingen per timme syns när man istället betraktar utvecklingen per anställd. Under 2009 minskade företagens arbetskraftskostnad per anställd i Tyskland, vilket framgår av bilagorna 7 och 8.

Sjunkande eller oförändrade kostnader i flera länder

Trots att statistiken är osäker och ger en delvis tvetydig bild över utvecklingen 2009 kan några trender skönjas. Exempelvis har arbetskraftskostnaderna i Baltikum minskat under sista halvan av 2009. Kraftiga löneökningar i dessa länder under tidigare år skapade stora ekonomiska obalanser och i dagsläget minskar lönekostnaderna per timme för att återanpassas till produktiviteten.

Arbetskraftskostnad i lokal valuta minskar även i andra länder, däribland Japan. Vi kan även konstatera att utvecklingen skiljer sig åt mellan länder där förhållanden på arbetsmarknaden bestäms via centrala avtal och länder där lönesättning sker mellan företag och individer på lokal nivå. Storbritannien och USA uppvisar exempelvis begränsade löneökningar både per timme och anställd, i motsats till flera kontinentaleuropeiska länder. I de anglosaxiska länderna följs alltså utvecklingen per timme och anställd bättre åt. Detta beror bland annat på att produktiviteten i företagen i dessa länder i större utsträckning återställts genom att företagen avvecklat personal.

Arbetskraftskostnadsnivå inom tillverkningsindustri

Kostnadsnivåer i Sverige och omvärlden skiljer sig åt beroende på källa

Internationella jämförelser av arbetskraftskostnader inom industrin är viktiga för att analysera kostnadstryck och konkurrensförutsättningar i olika länder. Uppgifter som erhålls via källor med internationell statistik visar i dagsläget endast kostnadsnivå fram till 2007 eller 2008. Med hjälp av indexserier över kostnadsutveckling och växelkursförändringar kan en kalkyl av aktuell kostnadsnivå göras. I detta inledande avsnitt diskuteras däremot de vanligaste källorna, vilka återfinns i listan nedan.³

- Bureau of Labor Statistics (BLS)
- Eurostats årliga kostnadsstatistik
- Eurostat Nationalräkenskaper
- OECD – Structural Analysis Database (STAN)
- International Labour Organization (ILO)

I likhet med vad vi konstaterat i förra kapitlet finns förhållandevis stora skillnader mellan de olika källorna, vilket gör att vissa av dem bör användas med särskilt stor försiktighet. För svensk del kan de uppgifter som presenteras i rapportens bilagor relateras till att arbetskraftskostnadsnivån var 267 SEK per timme 2007 för samtliga anställda inom tillverkningsindustri. Detta enligt svenska nationalräkenskaper. För 2008 och 2009 var motsvarande siffror 276 SEK respektive 289 SEK. Statistiska centralbyrån presenterar även sitt så kallade arbetskraftsindex med tillhörande arbetskraftskostnadsnivåer. Enligt detta var arbetskraftskostnaden per timme några kronor lägre än enligt nationalräkenskaperna för 2007-2009.

³ Analys kan även göras utifrån uppgifter från nationella statistikmyndigheter. För några av våra konkurrentländer rekommenderar vi Danmarks statistik (www.dst.dk), Statistikcentralen (www.stat.fi), Statistisk sentralbyrå (www.ssb.no), Statistisches Bundesamt Deutschland (www.destat.de) och Bureau of Labor Statistics (www.bls.gov). Givetvis kan uppgifter även hämtas från Statistiska centralbyrån (www.scb.se) för Sveriges del.

BLS redovisar relevant statistik både för arbetare och samtliga anställda

Amerikanska Bureau of Labor Statistics (BLS) är en vanlig källa vid jämförelser av arbetskraftskostnader. Såväl Teknikföretagen som Facken inom industrin brukar använda denna källa vid internationella kostnadsjämförelser. Att BLS ofta används beror inte minst på att kostnader redovisas för både arbetare och samtliga anställda. För svensk del stämmer uppgifterna från BLS bra överens med Teknikföretagens egna bedömningar samt med nationalräkenskaper och arbetskraftsindex från statistiska centralbyrån. Arbetskraftskostnader enligt BLS redovisas i bilaga 9.

Bureau of Labor Statistics gör egna undersökningar men använder sig även av offentlig statistik och kombinerar detta med egna beräkningar.⁴ Intressant att notera är att BLS även redovisar arbetskraftskostnader för Kina.⁵ De senaste uppgifterna avser 2006 och siffrorna är inte fullt jämförbara med arbetskraftskostnaderna för övriga länder. Vi kan ändå konstatera att arbetskraftskostnaden i Kina enligt BLS är mindre än 10 SEK per timme.

Felaktigt hög kostnadsnivå i Sverige enligt Eurostats årliga kostnadsstatistik

Ibland används Eurostats årliga arbetskraftskostnadsstatistik för att göra internationella jämförelser av arbetskraftskostnader. Statistiken bygger på frivilligt uppgiftslämnande från myndigheterna i de olika medlemsländerna. Enligt metodbeskrivningen som tillhör statistiken har inte uppgifter lämnats från vare sig Sverige eller Tyskland. Istället har data för dessa länder estimerats med hjälp av Eurostat Labor Cost Index (LCI) och Eurostat Labor Cost Survey. I den senare källan avses uppgifter från 2004. Detta kan vara förklaringen till att de svenska arbetskraftskostnaderna hamnat på en felaktigt hög nivå. Vi anser alltså inte att Eurostats årliga arbetskraftskostnadsstatistik ger en rimlig bild för Sveriges del medan statistiken är mer rättvisande för andra länder. Se bilaga 10 för denna statistik.

Nationalräkenskaper kan användas till analys av arbetskraftskostnad

Vid analys av arbetskraftskostnad utifrån nationalräkenskaper divideras total årlig arbetskraftskostnad i gemensam valuta med antal arbetade timmar under året. Nationalräkenskaper är till sin natur behäftade med viss osäkerhet. Att serier med stora tal divideras i samband med denna typ av analys påverkar givetvis också tillförlitligheten. Nationalräkenskaper lämpar sig dock bättre vid bedömning av kostnadsnivå än för kortsiktig analys av ökningstakt. Bilaga 11 innehåller uppgifter från Eurostats nationalräkenskaper.

Eftersom OECD Structural Analysis Database (STAN) baseras på nationalräkenskaper kan motsvarande uppgifter hämtas därifrån. Att samma ursprungskälla används innebär att arbetskraftskostnader från STAN är närmast identiska med de uppgifter vi hämtat från Eurostats nationalräkenskaper.

Uppgifterna från ILO spretar och underlagen skiljer sig åt mellan länder

International Labour Organization (ILO) är ytterligare en källa som kan användas vid internationella jämförelser av arbetskraftskostnader. Dessvärre är uppgifterna som respektive land rapporterar inte harmoniserade enligt någon specifik standard. För vissa länder redovisas branschuppgifter och i andra fall yrkesuppgifter. Ibland redovisas data per timme och i andra fall avser uppgifterna månader eller år. Med

⁴ Den amerikanska nomenklaturen NAICS används av BLS för att gruppera branscherna i statistiken. Denna nomenklatur skiljer sig något från NACE men likheterna överväger.

⁵ Se skriften *International Comparisons of Hourly Compensation Costs in Manufacturing, 2007* som publicerats av BLS under våren 2009.

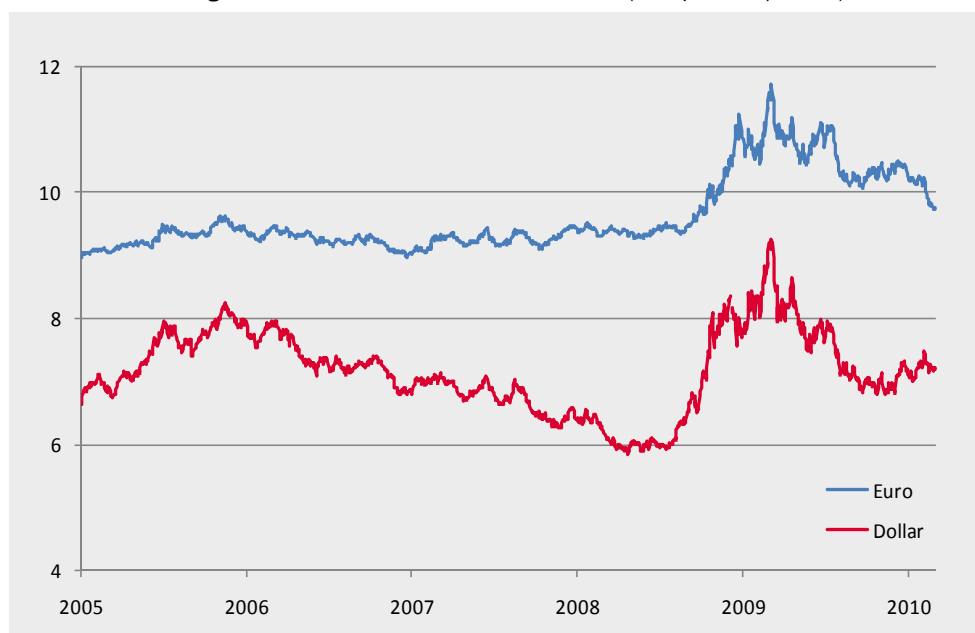
anledning av detta anser vi inte att det är relevant att redovisa uppgifter från ILO för de länder som presenterats utifrån andra källor. ILO har dock data för exempelvis Indien, Ryssland och flera andra länder som inte ingår i sammanställningarna från exempelvis BLS.

Effekterna av finanskrisen måste beaktas vid kostnadsjämförelser

Växelkurser har stor betydelse vid internationella jämförelser av arbetskraftskostnad i gemensam valuta. Vid en jämförelse av nivåerna 2009 skulle alltså kronans försvagning påverka jämförelsen betydligt mer än de senaste årens ökningar av arbetskraftskostnader i olika länder. För att hantera denna problematik har vi valt att uppskatta arbetskraftskostnad under februari 2010. Därmed kan vi räkna med valutakurser som bättre överensstämmer med vad vi uppfattar som en mer långsiktigt stabil nivå. Motsvarande metod har använts av Facken inom industrin i rapporten som publicerades i februari 2010.

KRAFTIGT FÖRSVAGAD SVENSK KRONA UNDER 2009 PGA FINANSKRISEN

Valutakursutveckling för euro och dollar i förhållande till SEK (SEK per Euro/Dollar)*

Källa: Europeiska Centralbanken (ECB)

* Senaste uppgift i diagrammet avser sista februari.

Den osäkra statistiken för arbetskraftskostnadsutvecklingen under 2009 är ytterligare ett problem som måste hanteras vid bedömning av aktuell kostnadsnivå i olika länder. Att använda siffror för 2009 från exempelvis Eurostat Labor Cost Index återspeglar främst hur olika länders krisåtgärder påverkat kostnadsnivån varför en annan metod bör användas. För att neutralisera effekten av krisåtgärderna valde Facken inom industrin att utgå ifrån kostnadsutvecklingen 1998-2008 samt att sedan anta att kostnadsutvecklingen 2009 var 1 procentenhet lägre än detta genomsnitt för respektive land. Eftersom vi ser en poäng i att det råder samsyn mellan oss och Facken inom industrin har vi valt att följa motsvarande metod vid kalkylering av de arbetskraftskostnader som presenteras på följande sidor.

Sverige är på en medelnivå vid bedömning av kostnad februari 2010

Med hjälp av den metod vi redogjort för på föregående sida har vi gjort prognoser för arbetskraftskostnad inom tillverkningsindustri under februari 2010. Beräkningarna baseras på uppgifter från Bureau of Labor Statistics med basår 2007. Därefter har vi i första hand använt Eurostats Labor Cost Index och i andra hand OECD Main Economic Indicators för att prognostisera nivåer för februari 2010. Vår analys är en uppskattning av kostnadsläget i Sverige och ett antal viktiga konkurrentländer. Vi rekommenderar samtidigt läsaren att själv studera rapportens bilagor för att bilda sig en egen uppfattning.

Högre kostnad i Sverige än i exempelvis USA men lägre än i övriga Norden

En medarbetare i svensk tillverkningsindustri kostar 285 SEK per timme vid beräkningar enligt vår metod. Uppgiften avser samtliga anställda och nivån överensstämmer förhållandevis väl med vad svenska källor visar. Arbetskraftskostnaden i de övriga nordiska länderna är därmed högre än vad den är i Sverige och nivån är allra högst i Norge. Kostnaden är samtidigt lägre i de anglosaxiska länderna och i södra Europa.

Den sammanpressade svenska lönestrukturen gör att kostnaden för en arbetare i Sverige framstår som högre relativt nivån för samtliga anställda vid internationell jämförelse. Exempelvis är den franska arbetskraftskostnaden högre än den svenska för samtliga anställda medan den är lägre när kostnaden för arbetare studeras. En arbetare i Sverige kostar 264 SEK per timme enligt vår analys. Därmed hamnar den svenska kostnaden på en medelnivå både för arbetare och samtliga anställda vid jämförelse med andra euro- och OECD-länder.

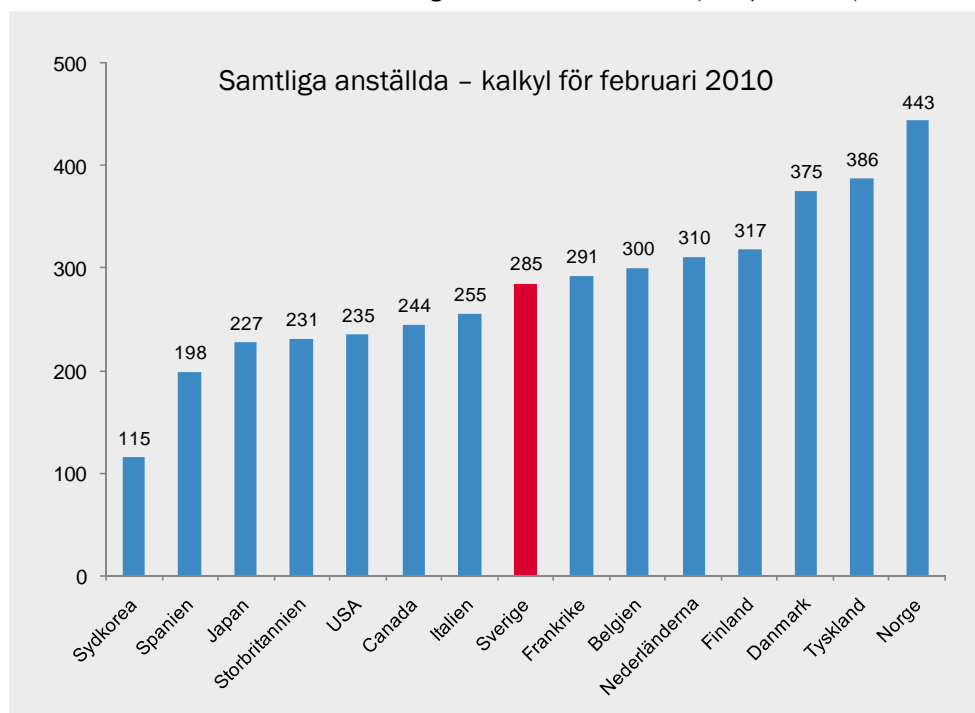
Betydligt lägre arbetskraftskostnader i nya konkurrentländer än i Sverige

Östra Europa, Sydamerika och Asien är minst lika relevanta att betrakta vid kostnadsjämförelser som de länder som diskuterats ovan. I dessa delar av världen finns nya viktiga konkurrentländer för svensk industri. Det är samtidigt svårt att i dagsläget beräkna aktuell kostnadsnivå i dessa områden med en enkel och enhetlig metod. Vi uppmanar istället läsaren att närmare studera rapportens bilagor.

Vi kan ändå konstatera att arbetskraftskostnaden i Kina och Indien är mindre än en tiondedel av vad den är i Sverige. I Brasilien är den ungefär en femtedel av den svenska. Samtidigt är skillnaden stor mellan olika områden och företag i dessa länder. Kostnaden i östra Europa varierar. Exempelvis är kostnaden i Baltikum och Polen ungefär en fjärdedel av den svenska medan den fortfarande endast är en tiondedel i Bulgarien.

SVENSK ARBETSKRAFTSKOSTNAD LIGGER PÅ EN GENOMSNITTSNIVÅ BLAND OECD-LÄNDERNA

Total arbetskraftskostnad inom tillverkningsindustri i februari 2010 (SEK per timme)*

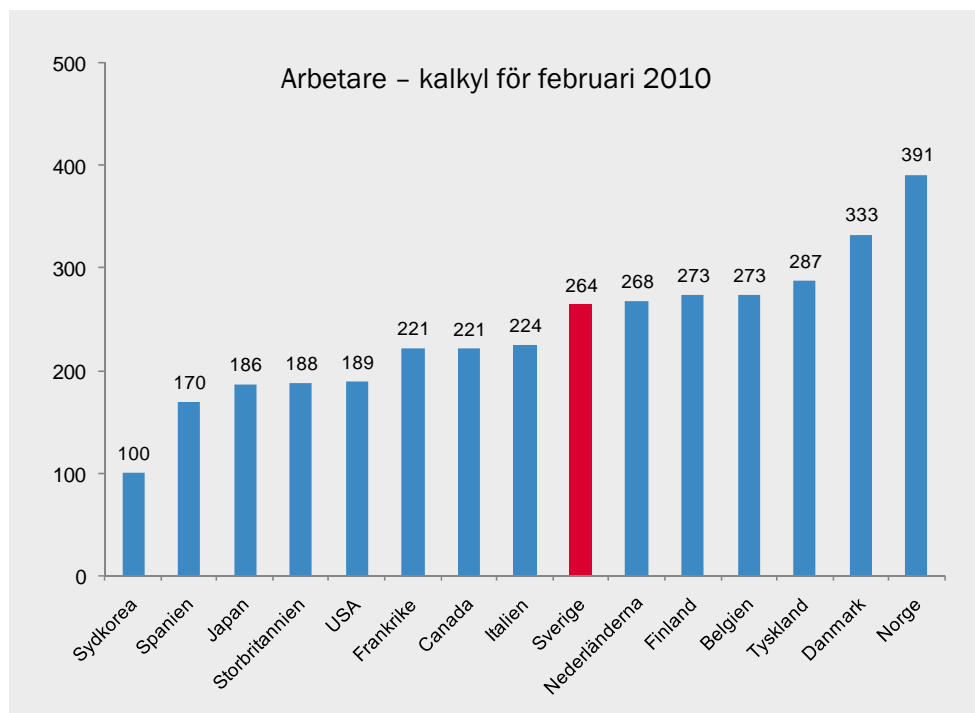

Källa: Bureau of Labor Statistics, Eurostat och OECD, bearbetning Teknikföretagen

* Se beskrivning av kalkylmetod på föregående sidor.

KOSTNADEN FÖR EN ARBETARE I SVERIGE ÄR LÄGRE ÄN I TYSKLAND MEN HÖGRE ÄN I USA

Total arbetskraftskostnad inom tillverkningsindustri i februari 2010 (SEK per timme)*

Källa: Bureau of Labor Statistics, Eurostat och OECD, bearbetning Teknikföretagen

* Se beskrivning av kalkylmetod på föregående sidor.

Bilagor

Förteckning över bilagor

Utveckling av arbetskraftskostnad 1998-2008

Bilaga 1: Eurostat Labor Cost Index (LCI) – Utveckling av total arbetskraftskostnad 1998-2008

Bilaga 2: OECD Main Economic Indicators (MEI) – Utveckling av lönekostnad 1998-2008

Bilaga 3: Eurostat Nationalräkenskaper – Utveckling av total arbetskraftskostnad 1998-2008

Bilaga 4: OECD STAN-database – Utveckling av total arbetskraftskostnad 1998-2008

Utveckling av arbetskraftskostnad 2009

Bilaga 5: Eurostat Labor Cost Index (LCI) – Utveckling av total arbetskraftskostnad 2009 (kvartalsdata)

Bilaga 6: OECD Main Economic Indicators (MEI) – Utveckling av lönekostnad 2009 (kvartalsdata)

Bilaga 7: Eurostat Nationalräkenskaper – Utveckling av total arbetskraftskostnad 2009 (kvartalsdata)

Prognos för utveckling av arbetskraftskostnad

Bilaga 8: OECD Economic Outlook – Prognos för utveckling av arbetskraftskostnad 2009-2011

Arbetskraftskostnad per timme, nivåer

Bilaga 9: Bureau of Labor Statistics – Arbetskraftskostnad per timme

Bilaga 10: Eurostats årliga kostnadsstatistik – Arbetskraftskostnad per timme

Bilaga 11: Eurostat Nationalräkenskaper – Arbetskraftskostnad per timme

Bilaga 12: OECD STAN-database – Arbetskraftskostnad per timme

BILAGA 1 (sid 1 av 2)

EUROSTAT LABOR COST INDEX (LCI) – UTVECKLING AV TOTAL ARBETSKRAFTSKOSTNAD 1998-2008

Utveckling av arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustri räknat i lokal valuta (procent)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Belgien*	2,7	1,5	4,9	4,9	2,0	2,3	3,2	2,7	4,4	3,0
Bulgarien	7,0	6,6	5,4	2,6	2,5	4,6	6,3	4,2	17,7	20,5
Cypern	4,8	5,3	4,4	6,0	6,3	3,9	3,5	4,3	3,6	6,2
Danmark	3,8	3,8	4,3	3,9	4,5	3,3	2,0	3,2	3,8	4,0
Estland	3,3	15,2	11,2	9,0	9,5	7,1	12,7	17,1	21,8	13,1
Finland	4,0	3,6	7,5	4,2	4,0	1,7	5,8	2,7	2,0	5,0
Frankrike	2,0	3,8	3,6	3,6	3,2	3,9	3,4	3,3	3,2	3,0
Grekland	0,0	6,1	6,2	6,5	1,4	13,1	5,3	3,9	3,6	16,6
Island	4,0	11,1	13,2	10,7	6,7	7,7	8,9	8,3	9,6	:
Irland	5,7	6,6	8,0	3,4	5,9	4,8	4,4	2,8	6,5	2,9
Italien	2,4	1,4	3,3	3,2	3,7	3,7	2,8	2,5	2,8	5,8
Lettland	2,9	0,8	5,5	6,4	9,7	10,1	13,7	23,3	30,8	21,9
Litauen	9,6	-4,1	1,4	1,6	3,7	1,7	10,3	18,2	23,4	17,9
Luxemburg	1,6	2,2	3,1	3,8	3,8	2,0	3,8	4,1	2,1	2,5
Malta	8,6	5,8	2,2	3,8	0,2	11,6	2,5	2,7	3,4	2,0
Nederländerna	4,1	3,9	6,3	4,5	3,9	4,3	1,6	3,0	2,7	3,8
Norge	5,7	5,3	5,3	5,4	4,9	5,4	3,7	4,7	4,5	5,3
Polen	11,7	3,2	23,0	1,6	3,5	3,7	3,5	7,0	11,2	10,4
Portugal	5,7	5,3	5,3	5,7	3,0	2,2	2,4	0,6	3,8	2,6
Rumänien	52,5	42,5	48,0	23,2	12,8	16,4	15,8	18,8	19,2	22,5
Slovakien	7,7	9,1	6,1	15,5	8,3	4,5	10,6	5,9	8,8	6,0
Slovenien	9,0	11,0	14,0	4,4	9,6	5,4	6,8	5,7	4,7	10,8
Spanien	3,4	3,7	5,2	5,5	5,4	4,0	4,1	4,0	3,9	5,4
Storbritannien	4,5	5,4	3,7	6,0	4,0	6,8	3,0	3,5	3,0	5,3
Sverige	2,6	4,7	4,6	3,3	4,9	2,9	3,2	0,7	5,2	4,3
Tjeckien	5,5	7,0	11,5	7,2	7,2	6,2	2,2	6,8	7,5	7,3
Tyskland	3,0	4,5	2,9	2,3	2,1	1,8	0,6	3,9	1,4	2,7
Ungern	8,7	13,9	14,3	11,8	6,4	9,3	7,3	7,7	10,0	7,1
Österrike	3,8	1,7	2,9	3,1	0,8	1,0	3,1	2,1	3,5	5,0
Euroområdet (16 länder)	2,9	3,6	3,8	3,4	3,0	3,0	2,4	3,3	2,7	4,0
EU (27 länder)	3,6	4,1	4,6	3,9	3,4	3,6	2,6	3,6	3,4	4,7

Källa: Eurostat Labor Cost Index (LCI), bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

* Uppgiften för Belgien 2008 baseras på NACE revision 2 medan uppgifter för 2008 för övriga länder baseras på NACE revision 1.1.

Uppgifter i LCI är redovisade enligt den gamla nomenklaturen, d.v.s. NACE revision 1.1 till och med 2008. För 2008 finns uppgifter både enligt gamla och nya nomenklaturen medan uppgifter för 2009 och framåt endast redovisas enligt NACE revision 2.

BILAGA 1 (sid 2 av 2)

EUROSTAT LABOR COST INDEX (LCI) – UTVECKLING AV TOTAL ARBETSKRAFTSKOSTNAD 1998-2008

Arbetskraftskostnadsutveckling per timme inom tillverkningsindustri i lokal valuta (årlig procentuell förändring)

	CAGR* 1998-2003	CAGR* 2003-2008	CAGR* 1998-2008
Belgien**	3,2	3,1	3,1
Bulgarien	4,8	10,4	7,6
Cypern	5,4	4,3	4,8
Danmark	4,1	3,3	3,7
Estland	9,6	14,3	11,9
Finland	4,6	3,4	4,0
Frankrike	3,2	3,4	3,3
Grekland	4,0	8,4	6,2
Irland	5,9	4,3	5,1
Island	9,1	:	:
Italien	2,8	3,5	3,1
Lettland	5,0	19,7	12,1
Litauen	2,3	14,0	8,0
Luxemburg	2,9	2,9	2,9
Malta	4,1	4,4	4,2
Nederländerna	4,5	3,1	3,8
Norge	5,3	4,7	5,0
Polen	8,3	7,1	7,7
Portugal	5,0	2,3	3,6
Rumänien	34,9	18,5	26,4
Slovakien	9,3	7,1	8,2
Slovenien	9,5	6,7	8,1
Spanien	4,6	4,3	4,4
Storbritannien	4,7	4,3	4,5
Sverige	4,0	3,2	3,6
Tjeckien	7,7	6,0	6,8
Tyskland	2,9	2,1	2,5
Ungern	11,0	8,3	9,6
Österrike	2,5	2,9	2,7
Euroområdet (16 länder)	3,3	3,1	3,2
EU (27 länder)	3,9	3,6	3,8

Källa: Eurostat Labor Cost Index (LCI), bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

* CAGR är genomsnittlig årlig procentuell förändring under den aktuella perioden.

** Uppgiften för Belgien 2008 baseras på NACE revision 2 medan uppgifter för 2008 för övriga länder baseras på NACE revision 1.1.

Uppgifter i LCI är redovisade enligt den gamla nomenklaturen, d.v.s. NACE revision 1.1 till och med 2008. För 2008 finns uppgifter både enligt gamla och nya nomenklaturen medan uppgifter för 2009 och framåt endast redovisas enligt NACE revision 2.

BILAGA 2 (sid 1 av 2)

OECD MAIN ECONOMIC INDICATORS (MEI) – UTVECKLING AV LÖNEKOSTNAD 1998-2008

Utveckling av lön per timme inom tillverkningsindustri räknat i lokal valuta (procent)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Australien	3,8	1,9	2,4	9,2	7,8	4,3	3,2	4,0	3,0	5,7
Belgien	2,7	2,1	2,8	2,5	1,9	2,2	2,4	2,3	1,7	2,9
Canada	1,3	2,6	0,5	1,3	4,2	3,2	2,7	-0,3	5,4	1,7
Danmark	4,1	3,5	4,3	4,0	4,2	3,1	2,7	3,1	3,9	3,2
Finland	3,2	4,5	4,8	3,9	4,3	4,1	4,0	2,9	3,4	4,7
Frankrike	2,4	4,9	4,4	3,3	2,7	2,7	2,8	2,8	2,8	3,1
Indonesien	:	:	:	25,6	8,8	18,0	9,0	6,3	4,2	9,7
Irland	5,4	5,5	8,7	5,8	5,0	4,6	4,3	3,2	4,9	4,9
Italien	2,3	2,1	1,5	2,7	2,6	2,9	2,7	3,4	2,8	3,4
Japan	-0,6	1,8	-0,1	-1,0	2,2	1,8	0,6	1,1	-0,2	0,3
Luxemburg	2,1	5,2	5,5	1,4	1,7	1,8	1,6	3,1	2,5	1,2
Mexico	18,4	16,0	13,5	7,0	6,0	5,0	3,7	5,1	5,0	7,5
Nederländerna	3,1	3,6	3,9	3,6	2,6	1,6	0,9	1,8	1,7	3,8
Norge	5,2	4,1	4,7	5,6	4,4	4,1	3,9	4,1	6,3	5,7
Nya Zeeland	2,6	2,9	3,1	3,6	2,9	2,7	3,4	4,5	4,1	4,4
Polen	35,5	11,3	6,4	3,1	3,1	4,6	2,8	5,9	9,5	9,7
Portugal	:	:	4,7	0,4	-2,3	-0,3	-0,7	1,0	2,2	2,3
Slovakien	7,8	8,8	10,2	7,1	7,5	10,0	7,6	6,8	6,4	7,6
Spanien	2,7	2,9	4,1	5,1	5,0	3,4	4,2	4,1	4,4	4,8
Storbritannien	4,0	4,6	4,3	3,5	3,6	3,6	3,7	5,1	3,5	3,0
Sverige	1,8	3,4	2,9	3,4	2,9	2,7	3,0	3,0	3,7	3,9
Sydkorea	14,7	8,6	6,4	12,0	8,7	10,0	7,8	5,6	6,9	-3,5
Tjeckien	6,5	7,4	7,1	6,1	4,8	7,8	5,4	7,3	7,6	7,7
Turkiet	84,8	55,6	35,1	32,1	17,3	10,2	12,4	11,0	9,5	11,3
Tyskland	2,7	2,7	1,5	1,7	2,4	2,0	1,1	0,8	2,4	2,8
Ungern	13,6	15,5	14,8	12,5	9,0	10,0	7,1	8,5	9,2	5,9
USA	3,0	3,4	3,1	3,6	2,9	2,6	2,6	1,5	2,7	2,8
Österrike	2,5	2,4	3,2	2,3	2,4	2,3	2,9	3,0	3,0	:
Euroområdet	2,9	3,3	3,6	3,1	2,9	2,7	2,7	3,0	3,0	4,1
EU	3,7	3,8	4,5	3,6	3,1	3,4	2,8	3,4	3,7	4,8
OECD	4,4	4,2	3,4	3,5	3,6	3,0	2,7	2,5	3,1	2,8

Källa: OECD Main Economic Indicators (MEI), bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

Endast löneökningstakt och inte de totala arbetskraftskostnadernas ökningstakt kan erhållas via Main Economic Indicators. Det bör även noteras att Main Economic Indicators inte harmoniserar mellan länder eftersom definitionerna skiljer sig åt länderna emellan.

BILAGA 2 (sid 2 av 2)

OECD MAIN ECONOMIC INDICATORS (MEI) – UTVECKLING AV LÖNEKOSTNAD 1998-2008

Utveckling av lön per timme inom tillverkningsindustri räknat i lokal valuta (årlig procentuell förändring)

	CAGR* 1998-2003	CAGR* 2003-2008	CAGR* 1998-2008
Australien	5,0	4,0	4,5
Belgien	2,4	2,3	2,4
Canada	2,0	2,5	2,3
Danmark	4,0	3,2	3,6
Finland	4,1	3,8	4,0
Frankrike	3,5	2,9	3,2
Indonesien	:	9,3	:
Irland	6,1	4,4	5,2
Italien	2,2	3,0	2,6
Japan	0,4	0,7	0,6
Luxemburg	3,2	2,0	2,6
Mexico	12,1	5,3	8,6
Nederländerna	3,4	1,9	2,7
Norge	4,8	4,8	4,8
Nya Zeeland	3,0	3,8	3,4
Polen	11,3	6,5	8,8
Portugal	:	0,9	:
Slovakien	8,3	7,7	8,0
Spanien	3,9	4,2	4,1
Storbritannien	4,0	3,8	3,9
Sverige	2,9	3,2	3,1
Sydkorea	10,0	5,2	7,6
Tjeckien	6,3	7,2	6,7
Turkiet	43,2	10,9	26,0
Tyskland	2,2	1,8	2,0
Ungern	13,1	8,1	10,6
USA	3,2	2,4	2,8
Österrike	2,5	:	:
Euroområdet	3,2	3,1	3,1
EU	3,7	3,6	3,7
OECD	3,8	2,8	3,3

Källa: OECD Main Economic Indicators (MEI), bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

* CAGR är genomsnittlig årlig procentuell förändring under den aktuella perioden.

Endast löneökningstakt och inte de totala arbetskraftskostnadernas ökningstakt kan erhållas via Main Economic Indicators. Det bör även noteras att Main Economic Indicators inte harmoniserar mellan länder eftersom definitionerna skiljer sig åt länderna emellan.

BILAGA 3 (sid 1 av 2)

EUROSTAT NATIONALRÅKENSKAPER – UTVECKLING AV TOTAL ARBETSKRAFTSKOSTNAD 1998-2008

Utveckling av arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustri räknat i lokal valuta (procent)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Belgien	3,9	1,4	4,3	4,4	:	:	:	:	:	:
Bulgarien	3,2	3,0	5,9	1,8	6,2	1,0	7,3	11,0	20,8	:
Cypern	5,0	3,3	4,1	6,8	2,3	10,3	4,8	0,3	1,1	:
Danmark	2,5	1,9	4,8	4,3	6,8	3,9	5,7	3,7	4,1	0,9
Estland	:	:	4,8	20,5	4,3	7,0	12,4	17,1	21,7	4,5
Finland	3,6	4,1	6,9	1,9	2,8	3,8	4,4	3,5	2,8	4,5
Frankrike	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Grekland	:	:	-2,3	14,0	7,2	2,4	6,0	-1,4	6,1	4,6
Irland	6,4	9,1	4,6	6,1	4,7	4,4	10,5	3,3	2,8	7,5
Island	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Italien	2,5	2,6	3,3	2,9	3,8	3,5	3,2	2,1	2,9	4,2
Lettland	-1,9	1,7	-1,0	6,0	:	:	:	:	:	:
Litauen	18,8	-7,7	6,7	-3,7	18,2	19,0	4,8	14,8	8,3	5,6
Luxemburg	:	:	:	:	-1,9	3,1	6,1	5,2	0,2	1,5
Malta	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Nederländerna	3,4	4,8	4,3	5,5	4,0	4,2	1,5	2,8	3,2	3,2
Norge	5,8	5,6	5,9	6,0	4,1	3,2	4,7	6,1	4,7	5,6
Polen	13,2	3,1	-22,8	3,5	0,7	1,4	0,8	2,1	5,9	8,3
Portugal	:	:	4,8	3,9	2,0	3,0	4,1	4,1	:	:
Rumänien	:	76,2	67,0	9,7	26,1	17,8	31,5	8,7	26,9	:
Slovakien	7,3	14,4	6,3	11,2	11,5	2,8	6,7	12,1	7,2	10,1
Slovenien	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Spanien	0,1	2,0	4,3	3,1	5,2	3,5	4,4	4,5	5,8	4,8
Storbritannien	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Sverige	0,4	6,9	4,8	5,1	4,2	2,7	3,6	2,1	5,1	1,1
Tjeckien	5,5	6,1	11,6	9,2	8,3	5,9	3,1	5,4	7,1	5,0
Tyskland	2,3	5,2	3,1	2,5	2,2	0,6	1,3	4,1	1,0	2,6
Ungern	4,7	19,6	11,0	5,7	9,5	4,0	8,7	4,5	7,4	4,9
Österrike	4,8	4,1	2,9	2,9	2,3	1,5	3,6	3,6	4,2	3,3
Euroområdet (16 länder)	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
EU (27 länder)	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:

Källa: Eurostat Annual National Accounts, bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

Observera att nationalräkenskapsuppgifter är behäftade med viss osäkerhet. Att dessutom serier med stora tal divideras för att erhålla uppgifterna ovan, varefter förändringstakt beräknas, gör att uppgifterna bör användas med stor försiktighet.

Serier för arbetade timmar och arbetskraftskostnad i lokal valuta har använts i beräkningarna. Uppgifterna som använts avser anställda (employees) och inte total sysselsättning (total employment) eftersom den sista kategorin även innefattar egna företagare m.m.

BILAGA 3 (sid 2 av 2)

EUROSTAT NATIONALRÅKENSKAPER – UTVECKLING AV TOTAL ARBETSKRAFTSKOSTNAD 1998-2008

Arbetskraftskostnadsutveckling per timme inom tillverkningsindustri i lokal valuta (årlig procentuell förändring)

	CAGR* 1998-2003	CAGR* 2003-2008	CAGR* 1998-2008
Belgien	:	:	:
Bulgarien	4,0	:	:
Cypern	4,3	:	:
Danmark	4,0	3,6	3,8
Estland	:	12,4	:
Finland	3,8	3,8	3,8
Frankrike	:	:	:
Grekland	:	3,5	:
Irland	6,2	5,6	5,9
Island	:	:	:
Italien	3,0	3,2	3,1
Lettland	:	:	:
Litauen	5,9	10,4	8,1
Luxemburg	:	3,2	:
Malta	:	:	:
Nederländerna	4,4	3,0	3,7
Norge	5,5	4,9	5,2
Polen	-1,3	3,6	1,2
Portugal	:	:	:
Rumänien	:	:	:
Slovakien	10,1	7,7	8,9
Slovenien	:	:	:
Spanien	2,9	4,6	3,8
Storbritannien	:	:	:
Sverige	4,2	2,9	3,6
Tjeckien	8,1	5,3	6,7
Tyskland	3,0	1,9	2,5
Ungern	10,0	5,9	7,9
Österrike	3,4	3,2	3,3
Euroområdet (16 länder)	:	:	:
EU (27 länder)	:	:	:

Källa: Eurostat Annual National Accounts, bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

* CAGR är genomsnittlig årlig procentuell förändring under den aktuella perioden.

Observera att nationalräkenskapsuppgifter är behäftade med viss osäkerhet. Att dessutom serier med stora tal divideras för att erhålla uppgifterna ovan, varefter förändringstakt beräknas, gör att uppgifterna bör användas med stor försiktighet.

Serier för arbetade timmar och arbetskraftskostnad i lokal valuta har använts i beräkningarna. Uppgifterna som använts avser anställda (employees) och inte total sysselsättning (total employment) eftersom den sista kategorin även innefattar egna företagare m.m.

BILAGA 4 (sid 1 av 2)

OECD STAN-DATABASE – UTVECKLING AV TOTAL ARBETSKRAFTSKOSTNAD 1998-2008

Utveckling av arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustri räknat i lokal valuta (procent)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Australien	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Belgien	3,7	0,7	4,0	4,6	2,8	2,9	1,7	3,2	4,4	2,9
Canada	2,7	3,3	3,0	3,3	3,9	3,5	4,6	2,9	3,0	:
Danmark	2,5	1,9	4,8	4,3	6,8	3,9	5,7	3,8	5,8	3,5
Finland	3,5	4,1	7,0	1,9	2,8	3,7	4,3	3,3	2,7	4,4
Frankrike	3,2	5,0	3,0	5,9	2,2	3,0	3,4	4,1	2,7	:
Grekland	:	:	-2,3	14,0	7,2	2,4	6,0	-1,4	6,1	4,6
Irland	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Island	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Italien	2,5	2,6	3,3	2,9	3,8	3,5	3,2	2,1	2,9	4,2
Japan	-0,1	-0,6	1,3	0,7	-2,2	1,0	0,8	-1,4	:	:
Luxemburg	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Nederländerna	3,4	4,8	4,3	5,5	4,0	4,2	1,5	2,8	3,2	3,2
Norge	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Nya Zeeland	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Polen	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Portugal	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Schweiz	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Slovakien	7,3	14,4	6,3	11,2	11,5	2,8	6,7	12,1	8,8	8,6
Spanien	0,2	1,8	4,3	3,1	5,2	3,5	4,4	4,5	5,8	4,8
Storbritannien	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Sverige	0,4	6,9	4,8	5,1	4,2	2,7	3,6	2,1	:	:
Sydkorea	2,3	6,3	8,3	9,7	5,3	10,3	10,1	7,8	8,9	:
Tjeckien	5,5	6,1	11,6	9,2	8,3	5,9	3,1	5,4	7,1	5,0
Tyskland	2,3	5,2	3,1	2,5	2,2	0,6	1,3	4,1	1,0	2,6
Ungern	4,6	28,9	11,0	5,7	9,5	12,7	9,2	4,7	7,4	:
USA	:	:	1,7	6,7	7,0	2,9	1,8	4,4	4,0	:
Österrike	4,8	4,1	2,9	2,9	2,3	1,5	3,6	3,6	4,2	3,3

Källa: OECD STAN-database, bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

STAN baseras på nationalräkenskapsuppgifter vilka i allmänhet är behäftade med viss osäkerhet. Att dessutom serier med stora tal divideras för att erhålla uppgifterna ovan, varefter förändringstakt beräknas, gör att uppgifterna bör användas med stor försiktighet.

Serier för arbetade timmar och arbetskraftskostnad i lokal valuta har använts i beräkningarna. Uppgifterna som använts avser anställda (employees) och inte total sysselsättning (total employment) eftersom den sista kategorin även innefattar egna företagare m.m.

BILAGA 4 (sid 2 av 2)

OECD STAN-DATABASE – UTVECKLING AV TOTAL ARBETSKRAFTSKOSTNAD 1998-2008

Arbetskraftskostnadsutveckling per timme inom tillverkningsindustri i lokal valuta (årlig procentuell förändring)

	CAGR* 1998-2003	CAGR* 2003-2008	CAGR* 1998-2008
Australien	:	:	:
Belgien	3,1	3,0	3,1
Canada	3,2	:	:
Danmark	4,0	4,5	4,3
Finland	3,8	3,7	3,8
Frankrike	3,8	:	:
Grekland	:	3,5	:
Irland	:	:	:
Island	:	:	:
Italien	3,0	3,2	3,1
Japan	-0,2	:	:
Luxemburg	:	:	:
Nederländerna	4,4	3,0	3,7
Norge	:	:	:
Nya Zeeland	:	:	:
Polen	:	:	:
Portugal	:	:	:
Schweiz	:	:	:
Slovakien	10,1	7,7	8,9
Spanien	2,9	4,6	3,7
Storbritannien	:	:	:
Sverige	4,2	:	:
Sydkorea	6,4	:	:
Tjeckien	8,1	5,3	6,7
Tyskland	3,0	1,9	2,5
Ungern	11,6	:	:
USA	:	:	:
Österrike	3,4	3,2	3,3

Källa: OECD STAN-database, bearbetning Teknikföretagen
: Uppgift saknas.

STAN baseras på nationalräkenskapsuppgifter vilka i allmänhet är behäftade med viss osäkerhet. Att dessutom serier med stora tal divideras för att erhålla uppgifterna ovan, varefter förändringstakt beräknas, gör att uppgifterna bör användas med stor försiktighet.

Serier för arbetade timmar och arbetskraftskostnad i lokal valuta har använts i beräkningarna. Uppgifterna som använts avser anställda (employees) och inte total sysselsättning (total employment) eftersom den sista kategorin även innefattar egna företagare m.m.

BILAGA 5

EUROSTAT LABOR COST INDEX (LCI) – UTVECKLING AV TOTAL ARBETSKRAFTSKOSTNAD 2009 (KVARTALSDATA)

Utveckling av arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustri räknat i lokal valuta (årstakt i procent)

	Q1 2009	Q2 2009	Q3 2009	Q4 2009
Belgien	5,6	5,7	5,4	:
Bulgarien	16,9	12,6	9,5	:
Cypern	4,6	3,3	2,7	:
Danmark	4,3	2,2	2,4	:
Estland	5,5	1,7	-4,1	:
Finland*	6,8	12,2	6,6	
Frankrike	0,0	-0,2	0,5	:
Grekland	-5,9	3,9	7,7	:
Irland	7,2	:	:	:
Italien	4,3	5,1	:	:
Lettland	8,6	5,2	-1,2	:
Litauen	5,0	-3,7	-9,7	:
Luxemburg	6,2	:	5,2	:
Malta	4,6	3,0	2,1	:
Nederländerna	0,2	3,8	:	:
Norge*	5,2	5,8	5,6	
Polen	6,5	4,3	2,1	:
Portugal	3,4	6,9	3,8	5,7
Rumänien	17,8	13,1	12,3	:
Slovakien	8,0	3,4	3,8	:
Slovenien	8,3	10,5	5,6	:
Spanien	6,0	6,2	6,0	:
Storbritannien	-0,4	2,8	2,4	:
Sverige*	3,5	3,0	4,5	:
Tjeckien	8,2	4,8	8,3	:
Tyskland	10,4	10,1	9,2	:
Ungern	6,0	5,4	3,1	:
Österrike	5,7	-4,7	6,5	:
Euroområdet (16 länder)	6,4	6,3	5,6	:
EU (27 länder)	5,3	5,8	5,1	:

Källa: Eurostat Labor Cost Index (LCI), bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

* Säsongsrensade uppgifter saknas för Finland och Irland varför icke säsongsrensad data redovisas istället. För Sverige och Norge saknas också säsongsrensade uppgifter varför serier som endast är justerade för arbetstid redovisas.

Uppgifter i LCI för 2009 och framåt redovisas enligt NACE revision 2. I tabellen ovan redovisas säsongsrensade uppgifter när inget annat anges.

BILAGA 6

OECD MAIN ECONOMIC INDICATORS (MEI) – UTVECKLING AV LÖNEKOSTNAD 2009 (KVARTALSDATA)

Utveckling av lön per timme inom tillverkningsindustri räknat i lokal valuta (årstakt i procent)

	Q1 2009	Q2 2009	Q3 2009	Q4 2009
Australien	1,1	2,1	0,2	0,6
Belgien	3,7	2,3	2,4	1,9
Canada	-5,1	-5,8	-3,7	4,5
Danmark	1,2	2,6	2,6	2,5
Finland	2,7	3,3	3,1	0,2
Frankrike	2,8	2,1	1,9	:
Indonesien	2,0	0,0	3,9	:
Irland	7,2	6,2	:	:
Italien	3,6	2,9	2,6	3,7
Japan	-6,7	-9,7	-5,8	-6,1
Luxemburg	-2,8	-4,4	-5,6	-1,9
Mexico	9,5	5,4	5,8	4,3
Nederländerna	3,8	3,0	2,7	2,8
Norge	4,0	4,9	4,2	4,1
Nya Zeeland	2,4	2,6	:	:
Polen	5,2	1,3	1,9	3,3
Portugal	-3,7	-5,7	-6,0	-5,2
Slovakien	3,9	1,4	2,1	4,0
Spanien	1,2	10,1	3,5	:
Storbritannien	1,0	1,3	1,6	3,3
Sverige	1,4	1,5	1,9	:
Sydkorea	-2,5	-2,7	-2,6	-2,5
Tjeckien	0,7	-0,3	2,5	:
Turkiet	9,5	9,5	:	:
Tyskland	1,7	1,6	1,7	:
Ungern	4,4	3,0	4,9	4,8
USA	2,9	2,6	2,9	2,4
Österrike	:	:	:	:
Euroområdet	:	:	:	:
EU	:	:	:	:
OECD	0,9	0,4	1,0	0,9

Källa: OECD Main Economic Indicators (MEI), bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

Endast löneökningstakt och inte de totala arbetskraftskostnadernas ökningstakt kan erhållas via Main Economic Indicators. Det bör även noteras att Main Economic Indicators inte harmoniserar mellan länder eftersom definitionerna skiljer sig åt länderna emellan.

BILAGA 7

EUROSTAT NATIONALRÄKENSKAPER – UTVECKLING AV TOTAL ARBETSKRAFTSKOSTNAD 2009 (KVARTALSDATA)

Utveckling av arbetskraftskost. per timme och anställd i lokal valuta inom tillverkningsindustri (årstakt i procent)

	Arbetskraftskostnad per timme				Arbetskraftskostnad per anställd			
	Q1 2009	Q2 2009	Q3 2009	Q4 2009	Q1 2009	Q2 2009	Q3 2009	Q4 2009
Belgien	:	:	:	:	:	:	:	:
Bulgarien	:	:	:	:	:	:	:	:
Cypern	:	:	:	:	:	:	:	:
Danmark	2	7,3	4,1	:	4,8	2,4	2,8	:
Estland	13,5	8,4	10,4	:	-0,3	-8,4	-5,3	:
Finland	7,3	11,5	10	:	1,3	1,2	1,8	:
Frankrike	2,1	2,7	2,7	:	1,7	2,3	2,7	:
Grekland	:	:	:	:	7,8	7,2	3,1	:
Irland	9,6	6,3	0,7	:	6,7	3,3	4,7	:
Italien	:	:	:	:	-2,2	-1	-2,2	:
Lettland	:	:	:	:	3,5	-5	-0,1	:
Litauen	-3,4	-0,5	-1,3	:	-2,2	-2	-6,9	:
Luxemburg	:	:	:	:	-5,7	-3,8	-2,2	:
Malta	:	:	:	:	:	:	:	:
Nederländerna	:	:	:	:	0	1,4	2	:
Norge	:	:	:	:	:	:	:	:
Polen	-1,5	-4,9	-3,3	:	-1,2	-4,8	-3,5	:
Portugal	:	:	:	:	:	:	:	:
Rumänien	:	:	:	:	:	:	:	:
Slovakien	13,6	9,6	4,6	:	3,3	1,9	0,7	:
Slovenien	:	:	:	:	1	-1,1	0,8	:
Spanien	:	:	:	:	5,8	5,6	5,5	4,7
Storbritannien	:	:	:	:	:	:	:	:
Sverige*	3,3	8	1,4	:	0,6	1,6	2,6	:
Tjeckien	1,3	-0,3	-0,4	:	-2,2	-3,7	-3,7	:
Tyskland	7,3	7,6	6,3	-0,9	-2,5	-4,2	-2,9	-2,5
Ungern	:	:	:	:	:	:	:	:
Österrike	3,9	4,7	3,1	:	3,6	4,2	3,8	:
Euroområdet (16 länder)	:	:	:	:	:	:	:	:
EU (27 länder)	:	:	:	:	:	:	:	:

Källa: Eurostat Annual National Accounts, bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

* Eftersom säsongrensade serier saknas för Sverige via Eurostat har icke säsongrensad data använts istället.

Observera att nationalräkenskapsuppgifter är behäftade med viss osäkerhet. Att dessutom serier med stora tal divideras för att erhålla uppgifterna ovan, varefter förändringstakt beräknas, gör att uppgifterna bör användas med stor försiktighet.

Säsongrensade serier för arbetade timmar och anställda samt arbetskraftskostnad i lokal valuta har använts i beräkningarna. Uppgifterna som använts avser anställda (employees) och inte total sysselsättning (total employment) eftersom den sista kategorin även innefattar egna företagare m.m.

BILAGA 8

OECD ECONOMIC OUTLOOK – PROGNOSE FÖR UTVECKLING AV ARBETSKRAFTSKOSTNAD 2009-2011

Prognos för utveckling av arbetskraftskostnad per anställd inom privat sektor (procent)

	2009	2010	2011
Australien	2,1	4,0	3,7
Belgien	0,0	1,1	1,7
Canada	1,4	1,3	2,2
Danmark	4,4	3,2	3,4
Estland
Finland	2,5	1,7	1,3
Frankrike	1,2	1,1	1,4
Grekland	5,1	4,1	3,8
Irland	-2,7	-1,5	0,5
Island	3,5	3,2	3,4
Italien	-0,5	1,4	1,6
Japan	-2,7	0,1	0,9
Luxemburg	0,2	1,6	2,4
Mexico	3,0	2,6	4,1
Nederländerna	2,5	2,2	1,9
Norge	4,1	4,2	4,5
Polen	5,2	3,1	3,2
Portugal	3,5	0,5	1,2
Schweiz	1,2	1,4	1,3
Slovakien	3,4	1,1	5,0
Slovenien
Spanien	3,1	1,6	1,2
Storbritannien	0,5	1,1	0,7
Sverige	1,2	2,0	2,6
Sydkorea	3,7	5,1	6,9
Tjeckien	1,5	3,6	3,7
Tyskland	-1,1	0,8	1,2
Ungern	5,9	3,3	4,2
USA	-0,8	2,7	2,7
Österrike	2,6	1,4	1,5
Euroområdet	0,8	1,1	1,5
OECD	0,1	1,9	2,3

Källa: OECD Economic Outlook

: Uppgift saknas.

I OECD Economic Outlook finns inte prognoser för arbetskraftskostnadsutveckling inom tillverkningsindustri utan endast för privat sektor som helhet varför vi redovisar detta istället.

BILAGA 9

BUREAU OF LABOR STATISTICS – ARBETSKRAFTSKOSTNAD PER TIMME

Arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustri (SEK)

	Samtliga anställda 2007	Arbetare 2007
Argentina	54	:
Australien	235	204
Belgien	262	239
Brasilien	48	40
Canada	215	195
Danmark	321	285
Filipinerna	9	7
Finland	268	231
Frankrike	254	193
Grekland	:	122
Hong Kong	:	39
Irland	240	196
Israel	107	94
Italien	217	191
Japan	162	133
Luxemburg	:	207
Mexico	26	20
Nederländerna	266	230
Norge	371	328
Nya Zeeland	130	117
Polen	52	42
Portugal	69	56
Schweiz	259	222
Singapore	104	56
Slovakien	57	:
Spanien	166	142
Sri Lanka	:	4
Storbritannien	247	201
Sverige	262	243
Sydkorea	124	108
Taiwan	55	44
Tjeckien	65	55
Tyskland	342	254
Ungern	71	53
USA	206	166
Österrike	291	238

Källa: Bureau of Labor Statistics, bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

Europeiska Centralbankens genomsnittskurs för det aktuella året har använts vid omräkning till SEK.

BILAGA 10

EUROSTATS ÅRLIGA KOSTNADSSTATISTIK – ARBETSKRAFTSKOSTNAD PER TIMME

Arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustri (SEK)

	2006	2007	2008
Belgien	314	331	354
Bulgarien*	14	16	20
Cypern	103	106	117
Danmark	299	316	:
Estland	48	58	69
Finland	268	273	298
Frankrike	287	296	311
Grekland	:	:	:
Irland	202	:	:
Island	255	:	:
Italien	:	:	:
Lettland	29	38	48
Litauen*	35	44	52
Luxemburg	276	284	302
Malta*	77	78	88
Nederländerna	:	:	:
Polen*	49	56	67
Portugal	83	85	:
Rumänien	22	27	:
Schweiz	307	:	:
Slovakien*	47	58	70
Slovenien*	94	99	113
Spanien*	163	169	184
Storbritannien*	248	250	235
Sverige	304	319	:
Tjeckien*	62	68	82
Tyskland*	290	293	314
Ungern*	55	62	67
Österrike	263	272	:
Euroområdet (13 länder)	252	:	:
EU (27 länder)	196	:	:

Källa: Eurostat Labor Cost Annual Data, bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

* Värdet för 2008 för detta land avser NACE rev 2 medan uppgifter för övriga avser NACE rev 1.1.

Observera att uppgifter inte har lämnats från vare sig Sverige eller Tyskland, enligt metodbeskrivningen som tillhör statistiken. Istället har data för dessa länder estimerats med hjälp av Eurostat Labor Cost Index (LCI) och Eurostat Labor Cost Survey. I den senare källan avses uppgifter från 2004. Detta kan vara förklaringen till att de svenska arbetskraftskostnaderna hamnat på en felaktigt hög nivå.

Europeiska Centralbankens genomsnittskurs för det aktuella året har använts vid omräkning till SEK.

BILAGA 11

EUROSTAT NATIONALRÅKENSKAPER – ARBETSKRAFTSKOSTNAD PER TIMME

Arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustri (SEK)

	2006	2007	2008
Belgien	:	:	:
Bulgarien	14	18	:
Cypern	94	94	:
Danmark	282	294	308
Estland	42	52	56
Finland	256	263	285
Frankrike	:	:	:
Grekland	87	92	100
Irland	194	200	223
Island	:	:	:
Italien	189	195	211
Lettland	:	:	:
Litauen	40	44	48
Luxemburg	276	277	292
Malta	:	:	:
Nederländerna	260	268	288
Norge	333	349	374
Polen	33	36	44
Portugal	72	:	:
Rumänien	24	33	:
Slovakien	48	57	70
Slovenien	:	:	:
Spanien	159	168	183
Storbritannien	:	:	:
Sverige	245	257	260
Tjeckien	54	59	72
Tyskland	292	295	315
Ungern	45	51	56
Österrike	237	247	265
Euroområdet (16 länder)	222	228	241
EU (27 länder)	175	181	188

Källa: Eurostat Annual National Accounts, bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

Genomsnittskursen för året hämtad från Europeiska Centralbanken har använts vid omräkning till SEK. Serier för arbetade timmar och arbetskraftskostnad i gemensam valuta har använts i beräkningarna. Uppgifterna som använts avser anställda (employees) och inte total sysselsättning (total employment) eftersom den sista kategorin även innefattar egna företagare m.m.

BILAGA 12

OECD STAN-DATABASE – ARBETSKRAFTSKOSTNAD PER TIMME

Arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustri (SEK)

	2006	2007	2008
Belgien	308	321	344
Canada	199	199	:
Danmark	282	299	321
Finland	254	261	284
Frankrike	267	274	:
Grekland	87	92	100
Irland	:	:	:
Island	:	:	:
Italien	189	195	211
Japan	168	:	:
Luxemburg	:	:	:
Nederländerna	260	268	288
Norge	:	:	:
Nya Zeeland	:	:	:
Polen	:	:	:
Portugal	:	:	:
Schweiz	:	:	:
Slovakien	60	65	:
Spanien	159	168	183
Storbritannien	:	:	:
Sverige	245	:	:
Sydkorea	94	96	:
Tjeckien	54	59	72
Tyskland	292	295	315
Ungern	50	56	:
USA	261	249	:
Österrike	237	247	265

Källa: OECD STAN-database, bearbetning Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

Genomsnittskursen för året hämtad från Europeiska Centralbanken har använts vid omräkning till SEK. Säsongsrensade serier för arbetade timmar och arbetskraftskostnad i gemensam valuta har använts i beräkningarna. Uppgifterna som använts avser anställda (employees) och inte total sysselsättning (total employment) eftersom den sista kategorin även innefattar egna företagare m.m.

